GENERALINIO ADVOKATO
GIOVANNI PITRUZZELLA IŠVADA,
pateikta 2021 m. birželio 17 d.[1]

Byla C-180/20

Europos Komisija
prieš

Europos Sąjungos Tarybą

„Ieškinys dėl panaikinimo – Sprendimai (ES) 2020/245 ir 2020/246 – Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo – Sprendimai, kuriais nustatomos pozicijos, kurių Sąjungos vardu turi būti laikomasi tarptautiniu susitarimu įsteigtame organe – Teisinio pagrindo pasirinkimas – Susitarimas, kurio tam tikros nuostatos gali būti priskirtos prie bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) – Dviejų atskirų sprendimų priėmimas“

I. Įžanga

1. Vykstant institucijų ginčui, susijusiam su Sąjungos aktų teisiniu pagrindu, turinčiu konstitucinę reikšmę[2], įsigaliojus Lisabonos sutarčiai vis svarbesnis vaidmuo tenka byloms, kuriose ginčijama riba tarp Europos Sąjungos išorės veiksmų srityse, priskiriamose SESV, ir bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP), nustatytos ES sutartyje[3]. Ieškinys, kuris yra šios išvados dalykas, priklauso tokioms byloms ir, praėjus maždaug trejiems metams po 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba* (Susitarimas su Kazachstanu)[4] (toliau – Sprendimas *Kazachstanas*) priėmimo, yra naujas Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos ginčo dėl reikšmingo teisinio pagrindo sudarant ir įgyvendinant vadinamuosius „naujosios kartos“ partnerystės susitarimus etapas. Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismas pirmą kartą turėjo nuspręsti dėl kompetencijos BUSP srityje ir kompetencijos pagal SESV įgyvendinant vieną

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2001 m. gruodžio 6 d. Nuomonę 2/00 (Biologinės įvairovės konvencijos Kartachenos biosaugos protokolas) (EU:C:2001:664, 5 punktas) ir 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 42 punktas).

3 Žr., pavyzdžiui, 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:472), 2014 m. birželio 24 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025) ir 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435).

4 C-244/17, EU:C:2018:662.

iš tokių susitarimų atribojimo, konkrečiau kalbant, dėl sprendimo, kuriuo Taryba nustato Sąjungos poziciją tarptautiniu susitarimu įkurtame organe, priėmimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį [5].

2. Šioje byloje Komisija prašo panaikinti Tarybos sprendimus (ES) 2020/245 [6] ir 2020/246 [7] (toliau kartu – ginčijami sprendimai) dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu [8] (toliau – VTPS) įsteigtoje Partnerystės taryboje.

II. Teisinis pagrindas

A. Reikšmingos ES sutarties nuostatos

3. ES sutarties V antraštinės dalies 1 skyriuje išdėstytos „bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų“. Šiame skyriuje esančio 21 straipsnio 1 dalyje nustatyti principai, kuriais grindžiami Sąjungos išorės veiksmai tarptautinėje arenoje, ir patikslinama, kad Sąjunga siekia plėtoti santykius ir kurti partnerystę, be kita ko, su šalimis, kurios taip pat laikosi šių principų. Šio straipsnio 2 dalyje išvardyti Sąjungos išorės veiksmais siekiami tikslai, o 3 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad „Sąjunga laikosi principų ir siekia tikslų, nurodytų 1 ir 2 dalyse, plėtodama ir įgyvendindama savo išorės veiksmus šioje antraštinėje dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo penktoje dalyje numatytose įvairiose srityse bei kitų savo politikos krypčių išorės aspektus“.

4. ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriuje išdėstytos konkrečios nuostatos dėl BUSP. ESS 24 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta, kad „bendrai užsienio ir saugumo politikai taikomos konkrečios taisyklės ir procedūros. Išskyrus atvejus, kai Sutartyse nustatyta kitaip, ją vieningai apibrėžia ir įgyvendina Europos Vadovų Taryba ir Taryba.“ Pagal ESS 37 straipsnį, esantį šiame skyriuje, „Sąjunga gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis šiame skyriuje numatytose srityse“.

[5] Esama ir kitų precedentų dėl SESV 218 straipsnio 9 dalies išaiškinimo nagrinėjant ginčą dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi tarptautiniu susitarimu įkurtame organe, tinkamo teisinio pagrindo, tačiau jie nėra susiję su kompetencijos BUSP srityje ir ne BUSP srityje atribojimu; žr. 2013 m. rugsėjo 26 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:589), 2014 m. vasario 27 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-656/11, EU:C:2014:97) ir 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449).

[6] 2020 m. vasario 17 d. Sprendimas dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo šio susitarimo taikymui, išskyrus II antraštinę dalį (OL L 52, 2020, p. 3).

[7] 2020 m. vasario 17 d. Sprendimas dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo šio susitarimo II antraštinės dalies taikymui (OL L 52, 2020, p. 5).

[8] OL L 23, 2018, p. 4.

B. Reikšmingos SESV nuostatos

5. SESV penktosios dalies, susijusios su Sąjungos išorės veiksmais, V antraštinė dalis skirta Sąjungos tarptautiniams susitarimams. Šioje antraštinėje dalyje yra ir 218 straipsnis, kuriame nustatyta derybų dėl susitarimų tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų vedimo ir šių susitarimų sudarymo tvarka. Šio straipsnio 8 ir 9 dalyse įtvirtinta:

„8. Laikydamasi tos tvarkos Taryba visais atvejais sprendžia kvalifikuota balsų dauguma. Tačiau ji sprendžia vieningai, kai susitarimas priklauso sričiai, kurioje Sąjungos aktams priimti reikia balsų vieningumo <…>

9. Taryba, remdamasi Komisijos ar Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo sustabdomas susitarimo taikymas ir nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus <…>“

III. Ginčo aplinkybės

A. VTPS

6. 2015 m. rugsėjo 29 d. Taryba suteikė įgaliojimus Komisijai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausioji įgaliotinė) pradėti derybas su Armėnijos Respublika dėl bendrojo susitarimo[9]. Sėkmingai užbaigus derybas 2017 m. kovo 21 d. susitarimas buvo parafuotas.

7. 2017 m. lapkričio 20 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo įgaliojo Sąjungos vardu pasirašyti VTPS, ir nusprendė dėl tam tikrų šio susitarimo dalių laikino taikymo[10] (toliau – sprendimas dėl pasirašymo). Šis sprendimas grindžiamas ESS 37 straipsniu, taip pat SESV 91 straipsniu ir 100 straipsnio 2 dalimi bei 207 ir 209 straipsniais, siejamais su 218 straipsnio 5 ir 7 dalimis bei 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa. VTPS buvo pasirašytas 2017 m. lapkričio 24 d. ir laikinai taikomas nuo 2018 m. birželio 1 d.

8. Šio susitarimo 362 straipsnyje nurodyta, kad įsteigiama Partnerystės taryba, įpareigota prižiūrėti ir reguliariai peržiūrėti, kaip įgyvendinamas šis susitarimas, taip pat įgaliota priimti šalims privalomus sprendimus ir teikti rekomendacijas[11] (toliau – Partnerystės taryba). Partnerystės tarybą sudaro ministrų lygmens šalių atstovai ir ji renkasi reguliariai, bent kartą per metus, ir kai būtina pagal aplinkybes. VTPS 362 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad Partnerystės taryba nustato savo darbo tvarkos taisykles. Partnerystės tarybai vykdyti pareigas padeda Partnerystės komitetas, kuris įsteigiamas pagal VTPS 363 straipsnį ir kurį sudaro šalių atstovai – vyresnieji pareigūnai (toliau – Partnerystės komitetas). Šio straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Partnerystės taryba savo darbo tvarkos taisyklėse nustato Partnerystės komiteto pareigas ir

[9] Šiuo bendruoju susitarimu turėjo būti pakeistas Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas (OL L 239, 1999, p. 3).

[10] 2017 m. lapkričio 20 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/104 dėl Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo (OL L 23, 2018, p. 1).

[11] VTPS 362 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad Partnerystės taryba sprendimus ir rekomendacijas priima šalių sutarimu, tinkamai atsižvelgdama į šalių atitinkamų vidaus procedūrų užbaigimą.

funkcijas. Pagal VTPS 364 straipsnį Partnerystės taryba gali nuspręsti įsteigti pakomitečius ar kitus specializuotus organus, įgaliotus padėti jai veikti konkrečiose srityse, ir nustatyti jų sudėtį, pareigas ir funkcijas.

B. Ginčijami sprendimai

9. Ginčijami sprendimai susiję su Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių nustatymu ir pakomitečių sąrašo sudarymu (toliau kartu – darbo tvarkos taisyklės).

10. 2018 m. lapkričio 29 d. vyriausioji įgaliotinė ir Komisija priėmė bendrą pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Partnerystės taryboje, priimant sprendimus dėl darbo tvarkos taisyklių (toliau – bendras pasiūlymas) [12]. Šio pasiūlymo materialinį teisinį pagrindą sudarė, be kita ko, ESS 37 straipsnis.

11. 2019 m. liepos 19 d. Komisija pateikė pakeistą pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriame buvo išbrauktos nuorodos į vyriausiąją įgaliotinę ir į ESS 37 straipsnį kaip materialinį teisinį pagrindą [13] (toliau – pakeistas pasiūlymas). Šis pasiūlymas buvo grindžiamas SESV 218 straipsnio 9 dalimi, kaip procedūriniu teisiniu pagrindu, bei SESV 91 straipsniu ir 100 straipsnio 2 dalimi, taip pat SESV 207 ir 209 straipsniais, kaip materialiniu teisiniu pagrindu. Šio sprendimo aiškinamajame memorandume buvo nurodyta, kad ESS 37 straipsnio, kaip materialinio teisinio pagrindo, išbraukimas pateisinamas atsižvelgiant, be kita ko, į Sprendimą *Kazachstanas*.

12. 2019 m. gruodžio 4 d. Nuolatinių atstovų komitetas (COREPER) nusprendė padalyti priimsimą teisės aktą į du Tarybos sprendimus, vieną – grindžiamą ESS 37 straipsniu ir susijusį vien su VTPS II antraštine dalimi, skirta bendradarbiavimui užsienio politikos ir saugumo srityje, o antrą – grindžiamą kitu teisiniu pagrindu nei BUSP ir susijusį su visu VTPS, išskyrus jo II antraštinę dalį.

13. 2020 m. vasario 17 d. Taryba kartu priėmė abu ginčijamus sprendimus. Sprendimas 2020/245 buvo priimtas remiantis SESV 91 straipsniu ir 100 straipsnio 2 dalimi, taip pat SESV 207 ir 209 straipsniais, siejamais su SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa ir 218 straipsnio 9 dalimi. O Sprendimas 2020/246 buvo priimtas remiantis ESS 37 straipsniu, siejamu su SESV 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa ir 218 straipsnio 9 dalimi. Sprendimo 2020/245 1 straipsnyje nurodyta, kad „pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi [VTPS] įsteigtoje Partnerystės taryboje, dėl <…> darbo tvarkos taisyklių įsteigimo šio susitarimo taikymui, išskyrus II antraštinę dalį, grindžiama Partnerystės tarybos sprendimo projektu“. Sprendimo 2020/246 1 straipsnyje numatyta, kad „pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi [VTPS] įsteigtoje Partnerystės taryboje, dėl <…> tvarkos taisyklių įsteigimo šio Susitarimo II antraštinės dalies taikymui, grindžiama Partnerystės tarybos sprendimo projektu“.

[12] Bendras pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje, priimant sprendimus dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, specialiųjų pakomitečių ar kito organo darbo tvarkos taisyklių (JOIN(2018) 29 *final*).

[13] Pakeistas pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje, priimant sprendimus dėl Partnerystės komiteto, specialiųjų pakomitečių ar kito organo darbo tvarkos taisyklių (COM(2019) 345 *final*).

14. Dviem deklaracijomis, įrašytomis į protokolą, Tarybos parengtą 2020 m. kovo 4 d., Komisija ir Čekijos Respublika pabrėžė manančios, kad viename iš dviejų Tarybos sprendimų kaip teisinis pagrindas teisiniu požiūriu klaidingai pasirinktas ESS 37 straipsnis [14]. Deklaracijoje, įrašytoje į tą patį Tarybos protokolą, Vengrija taip pat pareiškė, kad jai „kyla abejonių dėl dviejų skirtingų sprendimų dėl Sąjungos pozicijos priėmimo“, tačiau pasirinkimo laikyti ESS 37 straipsnį teisiniu pagrindu neginčijo [15]. Šios dvi valstybės narės nusprendė balsuojant susilaikyti.

IV. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

15. 2020 m. balandžio 24 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo Komisijos ieškinį dėl panaikinimo, kuris yra šios išvados dalykas. Čekijos Respublikai ir Prancūzijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti atitinkamai Komisijos ir Tarybos reikalavimų.

16. Komisija, palaikoma Čekijos Respublikos, Teisingumo Teismo prašo panaikinti ginčijamus sprendimus, palikti galioti jų padarinius ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

17. Taryba Teisingumo Teismo prašo atmesti ieškinį ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas; subsidiariai tuo atveju, jei ginčijami sprendimai būtų panaikinti, – palikti galioti jų padarinius. Prancūzijos Respublika Teisingumo Teismo prašo atmesti Komisijos ieškinį.

V. Analizė

18. Grįsdama savo ieškinį Komisija nurodo du pagrindus.

A. Dėl pirmojo ieškinio pagrindo

1. Glausta šalių argumentų santrauka

19. Pirmuoju ieškinio pagrindu, kuris šioje byloje svarbiausias, Komisija teigia, kad Taryba nepagrįstai, pirma, į Sprendimo 2020/245 taikymo sritį neįtraukė VTPS II antraštinės dalies, antra, Sprendimo 2020/246 materialiniu teisiniu pagrindu pasirinko ESS 37 straipsnį ir, trečia, kaip šio sprendimo procedūrinį teisinį pagrindą nurodė ir SESV 218 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą.

20. Komisija tvirtina, kad Sprendimo 2020/246 materialiniu teisiniu pagrindu pasirinkusi ESS 37 straipsnį Taryba pakeitė balsavimo taisyklę, kuri turėjo būti automatiškai taikoma pagal Sutartis, ir neatsižvelgė į Teisingumo Teismo jurisdikciją, susijusią su Sąjungos teisės aktų teisinio pagrindo pasirinkimu. Komisijos teigimu, iš šios jurisprudencijos, pirmiausia iš Sprendimo *Kazachstanas*, matyti, kad Tarybos sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, kuriuo Taryba nustato poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi tarptautiniu susitarimu įkurtame organe, turi būti priimtas kvalifikuota balsų dauguma, jei šio susitarimo svorio centras yra sritis, kurioje pagal materialinį teisinį pagrindą reikia taikyti kvalifikuotos balsų daugumos taisyklę. Komisija teigia, kad VTPS iš esmės susijęs su prekybos, bendradarbiavimo plėtojant

[14] Žr. Europos Sąjungos Taryba, 2020 m. kovo 4 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdžio protokolo santrauka (6517/20; CRS CRP 9), Nuolatinių atstovų komitetas, 2020 m. vasario 12 ir 14 d., Nuolatinių atstovų komitetas, 2020 m. vasario 12 d., priedas, 38 punktas.

[15] Žr. Europos Sąjungos Taryba, 2020 m. kovo 4 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdžio protokolo santrauka (6517/20; CRS CRP 9), Nuolatinių atstovų komitetas, 2020 m. vasario 12 ir 14 d., Nuolatinių atstovų komitetas, 2020 m. vasario 12 d., priedas, 38 punktas.

transporto paslaugas ir prekybos šiomis paslaugomis sritimis, joms skirta didžioji dalis šio susitarimo straipsnių. Devyni straipsniai, įtraukti į šio susitarimo II antraštinę dalį ir susiję su bendradarbiavimu užsienio politikos ir saugumo srityje, yra vien papildomo pobūdžio, palyginti su visais kitais VTPS straipsniais, taigi jų nepakanka norint pateisinti visam šiam susitarimui taikomą teisinį pagrindą, susijusį su BUSP. Grįsdama šią išvadą Komisija pažymi, jog Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismas nurodė, kad Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo[16] (toliau – Susitarimas su Kazachstanu) II antraštinės dalies nuostatos, turiniu ir skaičiumi panašios į VTPS II antraštinės dalies nuostatas, nepateisina Tarybos pasirinkimo tokios pačios rūšies sprendimo, kaip ginčijami sprendimai, materialiniu teisiniu pagrindu laikyti ESS 37 straipsnį.

21. Komisija, palaikoma Prancūzijos Respublikos, neginčija, kad sritis, kuriai priklauso ginčijami sprendimai, turi būti vertinama atsižvelgiant į VTPS. Tačiau ji teigia, kad Sąjungos teisės akto, įskaitant tarptautinį susitarimą, teisinio pagrindo pasirinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir tarp kurių yra ne tik šio teisės akto turinys, bet ir tikslas. Tarybos teigimu, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, siekiant nustatyti ryšį tarp susitarimo nuostatų, susijusių su įvairiomis Sąjungos veiklos sritimis, svarbiausia – išnagrinėti susitarimo tikslus ir tik paskui reikia spręsti dėl šiose nuostatose įtvirtintų pareigų apimties, t. y. nagrinėti šių nuostatų turinį. Tačiau Komisijos pateiktuose argumentuose visiškai neatsižvelgiama į VTPS tikslus ir į jo konkrečias nuostatas, juose visas dėmesys sutelktas tik į šių nuostatų turinį. Nagrinėjamu atveju Taryba mano, jog išnagrinėjus VTPS II antraštinės dalies nuostatomis siekiamus tikslus matyti, kad šios nuostatos nėra papildomo ir netiesioginio pobūdžio, palyginti su kitomis šio susitarimo nuostatomis. Be to, priešingai nei teigia Komisija, VTPS ir Susitarimas su Kazachstanu iš esmės skiriasi, kiek tai susiję su juose apibrėžtais tikslais, taigi ir su jų teisiniu pobūdžiu. Šiuo klausimu Taryba pažymi, kad VTPS 1 straipsnyje nurodytas mažiausiai vienas papildomas esminis tikslas, kuris neminimas Susitarime su Kazachstanu, būtent stiprinti išsamią politinę partnerystę (a punktas) ir skatinti plėtoti glaudžius politinius šalių santykius (b punktas). Be to, kai kurie bendro pobūdžio tikslai, išvardyti VTPS 1 straipsnyje, šio susitarimo 3 straipsnyje patikslinami nurodant grupę konkretesnių tikslų, kurių siekiama būtent šio susitarimo II antraštinės dalies nuostatomis. Tikslas veiksmingiau bendradarbiauti užsienio politikos ir saugumo srityje, kuris VTPS 3 straipsnio 1 dalyje nurodomas kaip bendras politinio dialogo su Armėnija tikslas, apimantis visus kitus šiuo dialogu siekiamus tikslus, – tai atskiras tikslas, kuris negali būti laikomas papildomu, palyginti su kitais šiuo susitarimu siekiamais tikslais. Todėl, Tarybos teigimu, nėra abejonių, kad pagrindinis tikslas, kurio siekiama šio susitarimo II antraštinės dalies nuostatomis – vykdyti BUSP priskiriamą veiklą, kurią Sąjunga vykdo naudodamasi įgaliojimais, jai suteiktais pagal ESS V antraštinės dalies II skyriaus nuostatas. Šios išvados, pagrįstos šio susitarimo II antraštinės dalies nuostatomis siekiamų tikslų analize, negalima paneigti argumentais, susijusiais vien su jų turiniu ir, be kita ko, jų tariamai deklaratyvia reikšme. Iš tikrųjų, viena vertus, iš aptariamų nuostatų išplaukia, kad reguliariai vykstantis politinis dialogas – tai būdas, kuriuo turi būti įgyvendinamas bendradarbiavimas, ir, kita vertus, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nėra jokios aplinkybės, leidžiančios daryti išvadą, kad nuostatos, kuriose numatytas bendradarbiavimas dialogo forma, pačios negali sudaryti savarankiško dalies, jeigu jomis siekiama su užsienio ir saugumo politika susijusių tikslų.

[16] OL L 29, 2016, p. 1.

2. Vertinimas

a) Reikšminga jurisprudencija

22. SESV 218 straipsnyje, kad būtų įvykdyti aiškumo, nuoseklumo ir racionalizavimo reikalavimai, nustatyta vienoda visuotinai galiojanti derybų dėl tarptautinių susitarimų, kuriuos Sąjunga kompetentinga sudaryti savo veiklos srityse, įskaitant BUSP, ir jų sudarymo procedūra, nebent Sutartyse numatytos specialios procedūros [17]. Dėl šios procedūros pažymėtina, kad SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyta supaprastinta procedūra, kai siekiama, be kita ko, apibrėžti pozicijas, kurių Sąjungos vardu turi būti laikomasi šiai dalyvaujant pagal atitinkamą tarptautinį susitarimą įsteigtame sprendimus priimančiame organe priimant aktus dėl to susitarimo taikymo arba įgyvendinimo [18]. Kadangi šioje nuostatoje nenumatyta jokia balsavimo taisyklė, pagal kurią Taryba turi priimti šioje nuostatoje nurodytų rūšių sprendimus, Teisingumo Teismas nusprendė, kad taikytina balsavimo taisyklė kiekvienu konkrečiu atveju turi būti nustatoma remiantis SESV 218 straipsnio 8 dalimi. Šiuo klausimu jis patikslino, kad, jei toks sprendimas negali būti priskirtas nė prie vieno iš SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje numatytų atvejų, kuriais reikalaujama balsuoti vieningai, Taryba, vadovaudamasi SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa ir 9 dalimi, iš esmės turi priimti tokį sprendimą kvalifikuota balsų dauguma [19].

23. Pirmasis atvejis, kai pagal SESV 218 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą reikalaujama, kad Taryba priimtų sprendimą vieningai, yra situacija, kai susitarimas susijęs su sritimi, kurioje priimant Sąjungos teisės aktą reikalaujama vieningo balsavimo; taip šiuo atveju susiejamas pagal minėtą straipsnį priimto sprendimo materialinis teisinis pagrindas ir jį priimant taikytina balsavimo taisyklė. Taip yra BUSP atveju, nes ESS 31 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad sprendimai pagal ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyrių priimami vieningai, išskyrus atvejus, kai šiame skyriuje numatyta kitaip [20].

24. Siekiant nustatyti, ar pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimtas sprendimas susijęs su sritimi, kurioje priimant Sąjungos teisės aktą reikalaujama vieningo balsavimo, todėl, atsižvelgiant į pirmąjį atvejį, nurodytą SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje, jis turi būti priimtas vieningai, reikia remtis jo materialiniu teisiniu pagrindu [21].

25. Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos teisės akto teisinio pagrindo parinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir prie kurių priskirtini šio teisės akto tikslas ir turinys [22]. Jeigu išnagrinėjus Sąjungos teisės aktą matyti, kad juo siekiama dvejopo tikslo arba jis turi dvi sudedamąsias dalis, ir jeigu vieną iš šių tikslų arba vieną iš šių dalių galima išskirti kaip pagrindinį arba pagrindinę, o kitą tik kaip papildomą, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbiausias tikslas arba pagrindinė ar svarbiausia sudedamoji dalis. O jeigu aktu kartu siekiama kelių tikslų

[17] Šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 24 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 52 punktas) ir Sprendimą *Kazachstanas* (21 punktas).

[18] Šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimą *Taryba / Komisija* (C-73/14, EU:C:2015:663, 65 punktas) ir Sprendimą *Kazachstanas* (25 punktas).

[19] 2017 m. spalio 25 d. Sprendimas *Komisija / Taryba* (CMR-15) (C-687/15, EU:C:2017:803, 51 punktas) ir Sprendimas *Kazachstanas* (25 ir 27 punktai).

[20] Žr. Sprendimą *Kazachstanas* (29 punktą).

[21] Žr. Sprendimą *Kazachstanas* (35 punktą).

[22] Šiuo klausimu žr., be kita ko, 1987 m. kovo 26 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (45/86, EU:C:1987:163, 11 punktas), 1991 m. birželio 11 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-300/89, EU:C:1991:244, 10 punktas), Nuomonė 2/00 (Biologinės įvairovės konvencijos Kartachenos biosaugos protokolas), 2001 m. gruodžio 6 d. Sprendimą (EU:C:2001:664, 22 punktas), 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 43 punktas) ir Sprendimą *Kazachstanas* (36 punktas).

arba jis turi kelias neatskiriamas sudedamąsias dalis ir nė viena iš dalių nėra papildoma kitos atžvilgiu ir dėl to taikomos skirtingos Sutarčių nuostatos, tokia priemonė turi būti grindžiama atitinkamais skirtingais teisiniais pagrindais [23]. Vis dėlto dviem teisiniais pagrindais negalima remtis, jei pagal kiekvieną pagrindą numatytos teisės aktų priėmimo procedūros tarpusavyje yra nesuderinamos [24].

26. Taigi pagal šią jurisprudenciją siekiant įvertinti, ar teisingai buvo nustatyti susitarimo teisiniai pagrindai, reikia rasti būtent jo „svorio centrą“. Be to, Teisingumo Teismas patikslino, kad tokie patys kriterijai taikomi ir tuo atveju, kai reikia nustatyti Sąjungos teisės aktų, susijusių su tarptautinio susitarimo sudarymu ir įgyvendinimu, teisinį pagrindą [25].

27. Šios bylos šalių ginčas atspindi skirtingą įvairių pagrindinių Teisingumo Teismo nustatyto „svorio centro kriterijaus“ elementų aiškinimą, taigi būtini tam tikri patikslinimai, kurie pateikiami toliau.

28. Pirma, atsižvelgiant į Komisijos, Tarybos ir Prancūzijos Respublikos apsikeitimą nuomonėmis šiuo klausimu, pažymėtina, kad aptariamo Sąjungos teisės akto „tikslas“ ir „turinys“ yra tarp objektyvių elementų, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir kuriais turi būti grindžiamas teisinio pagrindo pasirinkimas. Kadangi tokio teisės akto svorio centro nustatymas yra labai pragmatiškas veiksmas, tvarka, kurios laikydamasis Teisingumo Teismas vertina šiuos du elementus, ir reikšmė, kurią jis jiems suteikia nagrinėdamas konkretų atvejį, iš esmės priklauso nuo bylos aplinkybių ir neleidžia spėlioti dėl daugiau ar mažiau „esminio“ vieno ar kito elemento pobūdžio ar galimos jų tarpusavio hierarchijos.

29. Tiesa, sprendžiant iš svorio centro kriterijaus taikymo teisės aktams, susijusiems su tarptautinių susitarimų sudarymu, kartais atrodo, kad didesnė reikšmė teikiama teisės akto tikslo nustatymui. Pavyzdžiui, Nuomonėje 1/78 [26] Teisingumo Teismas patikslino, kad susitarimo kvalifikavimas „turi būti atliekamas atsižvelgiant į jo esminį dalyką, o ne į atskiras sąlygas“, kurias dėl jų papildomo ar šalutinio pobūdžio apima šis esminis dalykas. Tokia pačia logika Teisingumo Teismas vadovavosi ir 1996 m. gruodžio 3 d. Sprendime *Portugalija / Taryba* [27] (toliau – Sprendimas *Portugalija/ Taryba*) bei 2014 m. birželio 11 d. Sprendime *Komisija / Taryba* [28] (toliau – Sprendimas *Filipinai*), siekdamas nustatyti atitinkamai vystomojo bendradarbiavimo susitarimo ir pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo tikslą. Tačiau, viena vertus, toks požiūris nereiškia, kad visai neteikiama reikšmės susitarimo turinio analizei, kuri gali netgi lemti tai, kad, atsižvelgiant į atskirose susitarimo nuostatose įtvirtintus įsipareigojimus, bus nustatytos skirtingos sudedamosios dalys, dėl kurių prireiks pridėti kitus teisinius pagrindus [29]. Kita vertus, kaip pažymėjo generalinis advokatas P. Mengozzi savo išvadoje, pateiktoje byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Filipinai* [30], minėta jurisprudencija yra tik bendrųjų taisyklių,

[23] Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2006 m. sausio 10 d. Sprendimą *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ir 43 punktai), 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 44 punktas) ir Sprendimą *Kazachstanas* (37 punktas).

[24] Žr., be kita ko, 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-155/07, EU:C:2008:605, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Tačiau pabrėžtina, kad Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad negalima remtis dviem (ar keliais) teisiniais pagrindais tik dėl procedūrų nesuderinamumo, išskyrus atvejus, kai skiriasi vien balsavimo taisyklė (žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:472, 45–48 punktai)).

[25] Žr., be kita ko, 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 42 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[26] 1979 m. spalio 4 d. Nuomonė 1/78 (Tarptautinis susitarimas dėl natūralaus kaučiuko) (EU:C:1979:224).

[27] C-268/94, EU:C:1996:461, 37–39 punktai.

[28] C-377/12, EU:C:2014:1903, 35–39 punktai.

[29] *A contrario* žr. Sprendimo *Filipinai* 56 ir 59 punktus.

[30] C-377/12, EU:C:2014:29, 25–28 punktai.

taikytinų siekiant nustatyti Sąjungos akto teisinį pagrindą, nurodytų šios išvados 25 punkte, „ypatinga išraiška“, kuri nenukrypsta nuo pastarųjų [31]. Bet kuriuo atveju šį požiūrį, atrodo, vis labiau ima atsverti Teisingumo Teismo vertinimas, pagal kurį didesnis dėmesys skiriamas susitarimo turinio analizei [32], nors tai nereiškia, kad nebenagrinėjamas teisės akto tikslas.

30. Antra, siekiant nustatyti Sąjungos teisės akto svorio centrą gali būti atsižvelgiama ne tik į šio akto tikslą ir turinį, bet ir į kitus objektyvius elementus; tai aiškiai matyti iš Teisingumo Teismo vartojamų sąvokų, minimų šios išvados 25 punkte. Kalbant būtent apie teisės aktus, susijusius su tarptautinio susitarimo sudarymu ir įgyvendinimu, tarp šių elementų yra, be kita ko, aplinkybės, su kuriomis susijęs toks aktas ir kuriomis jis buvo priimtas [33]. Nors šio elemento reikšmė neišvengiamai kinta atsižvelgiant į teisės akto rūšį ir atitinkamo susitarimo kategoriją, konteksto analizei Teisingumo Teismas gali teikti pagrindinę reikšmę, kaip, pavyzdžiui, 2018 m. lapkričio 20 d. Sprendime *Komisija / Taryba (Antarkties SJR)* [34]. Priešingai, teisės akto rengėjo įsitikinimas [35] arba „subjektyvus dalyvių vertinimas ir bendri politiniai tikslai“ [36] neturi reikšmės renkantis teisinį pagrindą, nes jiems trūksta objektyvumo.

31. Trečia, iš šios išvados 25 punkte primintos jurisprudencijos matyti, kad vien konstatavimo, jog Sąjungos teisės aktu siekiama kelių tikslų ar jį sudaro kelios sudedamosios dalys, nepakanka, kad šis aktas būtų grindžiamas keliais teisiniais pagrindais. Iš tikrųjų Teisingumo Teismas dėl svorio centro kriterijaus nustatė labai tikslias taisykles, kurios taikomos siekiant kelių tikslų ar esant kelioms sudedamosioms dalims ir pagal kurias numatyta arba rinktis teisinį pagrindą, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbiausias tikslas arba pagrindinė ar svarbiausia sudedamoji dalis, o tai reiškia, kad vienas ar keli kiti tikslai arba viena ar kelios kitos sudedamosios dalys laikomos papildomomis, arba, jei tokio pagrindinio ir papildomo elemento ryšio nėra, rinktis teisinius pagrindus, atitinkančius neatskiriamai tarpusavyje susijusius skirtingus teisės akto tikslus arba skirtingas sudedamąsias dalis.

32. Šiuo klausimu pažymėtina, kad Sprendime *Filipinai*, kuris papildo Sprendime *Portugalija / Taryba* įtvirtintą jurisprudencijos kryptį, Teisingumo Teismas, kalbėdamas apie sprendimą dėl pagrindų susitarimo dėl partnerystės ir bendradarbiavimo pasirašymo, patikslino, jog šio kriterijaus taikymas reiškia, kad pirmiausia reikia nustatyti, ar susitarimo nuostatos, kurios gali būti susietos su kitomis Sąjungos politikos kryptimis nei svarbiausia pripažinta kryptis, taip pat gali būti priskirtos šiai krypčiai, ar jos peržengia šios politikos ribas, todėl šį sprendimą reikia grįsti papildomais teisiniais pagrindais [37], o paskui patikrinti, ar iš šių nuostatų nekyla įpareigojimai, atitinkantys kitus tikslus nei su svarbiausia pripažinta Sąjungos politikos kryptimi susiję tikslai.

[31] Žr. 25–27 punktus.

[32] Žr., pavyzdžiui, 2013 m. liepos 18 d. Sprendimą *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland* (C-414/11, EU:C:2013:520, 52–60 punktai), 2013 m. spalio 22 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-137/12, EU:C:2013:675, 58–65 punktai) ir Sprendimą *Kazachstanas* (42–45 punktai).

[33] Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2013 m. rugsėjo 26 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:589, 48 ir paskesni punktai), 2014 m. vasario 27 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-656/11, EU:C:2014:97, 50 punktas), 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 38 punktas) ir 2018 m. lapkričio 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Antarkties SJR)* (C-626/15 ir C-659/16, EU:C:2018:925, 76 ir 87 punktai).

[34] C-626/15 ir C-659/16, EU:C:2018:925, 88–94 punktai. Taip pat žr. 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 51 punktas), kuriame nuoroda į kontekstą buvo remiamasi siekiant nustatyti aptariama priemone siekiamą tikslą.

[35] Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2001 m. gruodžio 6 d. Nuomonę 2/00 (Kartachenos biosaugos protokolas) (EU:C:2001:664, 22 punktas).

[36] Žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą, pateiktą byloje *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:364, 53 punktas).

[37] Žr. Sprendimo *Filipinai* 35 punktą.

33. Ketvirta, Teisingumo Teismas patikslino, kad keli teisiniai pagrindai turi būti pasirenkami tik išimtiniais atvejais. Tiesa, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir ESS 40 straipsniui, kurio dviejose pastraipose nustatytos sąlygos dėl procedūrų ir institucijų atitinkamų įgaliojimų BUSP srityse ir politikos krypčių pagal SESV srityse tarpusavio poveikio nebuvimo [38], *a priori* neatrodo, kad nėra galimybės kartu remtis teisiniais pagrindais, susijusiais su SESV ir su BUSP, kaip buvo pirmiau, pagal ESS 47 straipsnį, kalbant apie teisinius pagrindus, susijusius su EB sutartimi ir BUSP [39]. Be to, galimybę taip remtis Teisingumo Teismas netiesiogiai pripažino Sprendime *Kazachstanas*. Vis dėlto Teisingumo Teismas tik labai retais atvejais yra pritaręs galimybei remtis keliais teisiniais pagrindais [40].

34. Sprendime *Kazachstanas* buvo pateikta svarbių paaiškinimų, susijusių su šios išvados 25 punkte priminta jurisprudencija.

35. Pirma, šiame sprendime Teisingumo Teismas dar kartą patvirtino, kad svorio centro kriterijus – kuriuo jis remiasi savo klasikinėje jurisprudencijoje dėl teisinio pagrindo pasirinkimo – taikomas ir tada, kai Sąjungos išorės veiksmų srityje reikia pasirinkti iš teisinių pagrindų, susijusių ir nesusijusių su BUSP [41]. Remdamasis pirmiausia bendru SESV 218 straipsnio nuostatų, kuriose pačiose atsižvelgiama į BUSP ypatumus, kartu atspindint institucinę pusiausvyrą, Sutartyje nustatytą dėl kiekvienos Sąjungos veiklos srities, pobūdžiu [42], Teisingumo Teismas implicitiškai mano, kad nepateisinama skirtingai vertinti šios rūšies ginčus dėl teisinio pagrindo, taip patvirtindamas bendresnę jurisprudencijos kryptį, kuria siekiama visiškai užtikrinti „su BUSP susijusių nuostatų integravimą į bendrą Sąjungos teisę“, kaip numatyta Lisabonos sutartyje [43]. Nors Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismas nenurodo ESS 40 straipsnio, jis, atrodo, implicitiškai pritaria generalinės advokatės J. Kokott išvadoje pateiktam šios nuostatos aiškinimui [44], kad abi poveikio nedarymo sąlygos, nurodytos šio straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose, yra išdėstytos simetriškai, todėl neleidžia teikti pirmenybės kompetencijai, susijusiai su BUSP, arba kompetencijai pagal SESV. Toks aiškinimas teisinio pagrindo pasirinkimo srityje būtinai lemia „neutralaus“ kriterijaus, kaip antai svorio centro kriterijaus, taikymą, pagal kurį pripažįstama, kad BUSP – kartu atsižvelgiant į konkrečias taisykles ir procedūras, taikomas šiai politikai, – ir kiti Sąjungos išorės veiksmai pagal SESV turi vienodą vertę.

36. Tokiomis aplinkybėmis Sprendimo *Kazachstanas* 38 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad, kaip ir sprendimas Sąjungos vardu sudaryti tarptautinį susitarimą, sprendimas, kuriuo Taryba nustato poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, priimamas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir susijęs išimtinai su BUSP, iš esmės turi būti priimtas

[38] ESS 40 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta: „Bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas nedaro poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3–6 straipsniuose nurodytų Sąjungos kompetencijų vykdymui Sutartyse nustatytų procedūrų taikymui ir numatytų institucijų įgaliojimų atitinkamai apimčiai.“ Šio straipsnio antroje pastraipoje įtvirtinta: „Taip pat minėtuose straipsniuose nurodytos politikos įgyvendinimas nedaro poveikio Sąjungos kompetencijų pagal šį skyrių vykdymui Sutartyse nustatytų procedūrų taikymui ir numatytų institucijų įgaliojimų atitinkamai apimčiai.“

[39] Žr. 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-91/05, EU:C:2008:288, 76 ir 77 punktai).

[40] Žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Roterdamo konvencija*) (C-94/03, EU:C:2006:2, 51 punktas), 2006 m. sausio 10 d. Sprendimą *Komisija / Parlamentas ir Taryba (Pavojingų cheminių medžiagų importas)* (C-178/03, EU:C:2006:4, 56 punktas), 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Lengvieji ginklai)* (C-91/05, EU:C:2008:288, 99, 108 ir 109 punktai), 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba (Europos investicijų banko nuostoliai)* (C-155/07, EU:C:2008:605, 84 punktas). Taip pat žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą, pateiktą byloje *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:364, 63 punktas).

[41] Šiuo klausimu žr., įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, 2014 m. birželio 24 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 43 punktas) ir 2016 m. birželio 14 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 43 ir 44 punktai).

[42] Žr. Sprendimo *Kazachstanas* 24 punktą.

[43] Šiuo klausimu žr. neseniai priimtą 2020 m. spalio 6 d. Sprendimą *Bank Refah Kargaran / Taryba* (C-134/19 P, EU:C:2020:793, 47 ir paskesni punktai).

[44] Žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą, pateiktą byloje *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:364, 50 punktas).

vieningai, kaip nurodyta SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje. Priešingai, jei toks sprendimas turi kelias sudedamąsias dalis arba juo siekiama kelių tikslų, o kai kurios iš šių dalių arba kai kurie iš šių tikslų susiję su BUSP, jam priimti taikoma balsavimo taisyklė turi būti nustatoma atsižvelgiant į pagrindinį ar svarbiausią tikslą arba pagrindinę ar svarbiausią sudedamąją dalį. Taigi, jei sprendimo pagrindinis ar svarbiausias tikslas arba pagrindinė ar svarbiausia sudedamoji dalis yra susiję su sritimi, kurioje priimant Sąjungos teisės aktą nereikalaujama balsuoti vieningai, toks sprendimas, remiantis SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa, turi būti priimamas kvalifikuota balsų dauguma. Vadinasi, šioje byloje reikia vadovautis įprastais kriterijais, kurie taikomi nustatant Sąjungos akto teisinį pagrindą; beje, to bylos šalys neginčija.

37. Antra, Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismas taikė svorio centro kriterijų, atlikdamas ir „kiekybinę“, ir „kokybinę“ tarptautinio susitarimo, apimančio atitinkamą Sąjungos teisės aktą, turinio analizę. Taigi, viena vertus, šio sprendimo 44 punkte Teisingumo Teismas nurodė, kad „daugelis [Susitarimo su Kazachstanu], kurį sudaro 287 straipsniai, nuostatų priskiriama tiek prie Sąjungos bendros prekybos politikos, tiek prie jos vystomojo bendradarbiavimo politikos“, ir, kita vertus, šio sprendimo 45 punkte pažymėjo, kad „[Susitarimo su Kazachstanu] nuostatų, turinčių sąsają su BUSP <…>, ne tik yra nedaug, atsižvelgiant į šio susitarimo nuostatų visumą, bet ir jose apsiribojama susitariančiųjų šalių pareiškimais dėl jų bendradarbiavimu siektinų tikslų ir klausimų, kuriais reikėtų bendradarbiauti, nenustatant konkrečių šio bendradarbiavimo įgyvendinimo būdų“, pagal analogiją remdamasis Sprendimo *Filipinai* 56 punktu [45]. Tiesa, galima kelti klausimą, kaip daro Prancūzijos Respublika, apskritai dėl minėtų kriterijų, pirmiausia su kiekybe susijusio kriterijaus, reikšmės atsižvelgiant į skirtumą tarp Sąjungos išorės veiksmų vystomojo bendradarbiavimo ir prekybos, kurie paprastai reikalauja nustatyti išsamias taisykles ir priimti daug techninio pobūdžio nuostatų, srityse ir BUSP, kurios įgyvendinimas gali nereikalauti tokio išsamumo. Vis dėlto toks kriterijus – jeigu pagal jį neapsiribojama konstatavimu, kad nuostatų, nesusijusių su BUSP, yra daugiau, ir jeigu jis taikomas kartu atliekant „kokybinį“ susitarimo nuostatų, turinčių sąsają su BUSP, vertinimą, kuriuo atsižvelgiama į didesnį ar mažesnį jų veiksmingumą, – gali būti naudingas kalbant apie pagrindų susitarimus, kaip antai aptariamus byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Kazachstanas*, ir šioje byloje, siekiant atskirti (arba atsieti) galimą savarankišką sudedamąją dalį, priskirtiną BUSP. Taip yra juo labiau dėl to, kad, kaip teisingai teigia Komisija, Lisabonos sutartimi suvienodinus ESS 21 straipsnio 2 dalyje nurodytus Sąjungos išorės veiksmų tikslus ir atsižvelgiant į Sąjungai pagal ESS 21 straipsnio 3 dalį tenkančią pareigą siekti šių tikslų pagal visas savo užsienio politikos kryptis, įskaitant jos vidaus politikos krypčių išorės aspektus, svorio centro kriterijaus, grindžiamo vien ar iš esmės teisės akto tikslais, taikymas gali būti nepakankamas. Iš tikrųjų atsižvelgiant į horizontalų Sąjungos išorės veiksmais siekiamų tikslų, išvardytų ESS 21 straipsnio 2 dalyje, pobūdį ir ESS 23 straipsnyje daromą nuorodą į šiuos tikslus kalbant apie BUSP, gali būti sunku nustatyti specifinius šios politikos tikslus [46].

38. Trečia, Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismas paaiškino, kad sprendimas, kuriuo, kaip antai ginčijamais sprendimais, nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi priimant tarptautiniu susitarimu įkurtų organų darbo tvarkos taisykles, iš esmės yra susijęs su šių

[45] Pažymėtina, kad kriterijų, grindžiamą galimybe iš karto veiksmingai taikyti nagrinėjamas nuostatas, nurodant konkrečius jose numatyto bendradarbiavimo įgyvendinimo būdus, Teisingumo Teismas jau buvo nustatęs 1996 m. gruodžio 3 d. Sprendime *Portugalija / Taryba* (C-268/94, EU:C:1996:461, 40 punktas).

[46] Dėl tokio bandymo žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą, pateiktą byloje *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:41, 85 ir paskesni punktai).

organų veiklos tvarka. Kadangi sritis, su kuria susijęs toks sprendimas, yra universalaus pobūdžio ir susijusi ne vien su tam tikrais klausimais, kuriuos reglamentuoja minėtas susitarimas, siekiant taikyti svorio centro kriterijų ji turi būti vertinama atsižvelgiant į susitarimą kaip visumą [47].

39. Ketvirta, iš Sprendimo *Kazachstanas* matyti, kad sprendimo dėl susitarimo, apimančio dėl jo įgyvendinimo priimtą teisės aktą, pasirašymo teisinis pagrindas neturi reikšmės šio akto svorio centro nustatymui, bent jau tuo atveju, jei esama aplinkybių, leidžiančių daryti išvadą, kad šis teisinis pagrindas buvo nustatytas netinkamai [48].

40. Taigi pirmąjį ieškinio pagrindą reikia nagrinėti remiantis pirmiau išdėstytais principais.

b) Taikymas šioje byloje

41. Kaip minėta šios išvados 38 punkte, iš Sprendimo *Kazachstanas* matyti, kad sritis, kuriai priklauso sprendimas dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi priimant partnerystės susitarimu, kaip antai šioje byloje aptariamu susitarimu, įkurtų organų darbo tvarkos taisykles, turi būti vertinama atsižvelgiant į susitarimą kaip visumą.

42. Tačiau kaip jau buvo nurodyta, nagrinėjamu atveju matyti, kad Taryba priėmė du atskirus sprendimus, kurių turinys iš esmės toks pats, bet skiriasi taikymo sritis. Pirmasis susijęs su visu susitarimu, išskyrus jo II antraštinę dalį. Antrasis susijęs tik su šia antraštine dalimi. Neatsižvelgiant į šį atskyrimą Taryba, atrodo, sutaria su Komisija dėl to, kad ginčijamų sprendimų, taigi ir Sprendimo 2020/246, svorio centras turi būti vertinamas remiantis susitarimu kaip visuma.

43. Aš taip pat manau, kad tai vienintelis teisingas požiūris. Iš tikrųjų dviejų atskirų Tarybos sprendimų, grindžiamų dviem (arba keliais) skirtingais teisiniais pagrindais, priėmimą siekiant nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi klausimu, *įvairiai* susijusiu su *visu susitarimu*, kaip yra tvirtinant aktus, paprastai susijusius su šiuo susitarimu įsteigtų organų veiklos tvarka, bet kuriuo atveju galima pateisinti tik tuo atveju, jei susitarimas, vertinamas kaip visuma, numato dvi (arba kelias) sudedamąsias dalis, atitinkančias skirtingus teisinius pagrindus, kuriais remiamasi priimant šiuos aktus.

44. Todėl reikia nustatyti sritis, kurioms priklauso kartu vertinami ginčijami sprendimai, atsižvelgiant į visą VTPS. Pirmiausia pateiktinos trys pastabos.

45. Pirma, pažymėtina, kad Komisijos argumentai, išplėtoti grindžiant savo ieškinį, daugiausia paremti tariamais VTPS ir Susitarimo su Kazachstanu panašumais, taip pat Teisingumo Teismo išvada, padaryta su pastaruoju susitarimu susijusiame sprendime. Taigi šis sprendimas, kaip buvo matyti, sudaro patį pagrindą, lėmusį tai, kad buvo atsiimtas bendras pasiūlymas ir galiausiai pareikštas ieškinys. Tarybos argumentais, priešingai, siekiama pabrėžti VTPS ir Susitarimo su Kazachstanu skirtumus. Tačiau primintina, jog Teisingumo Teismas ne kartą yra patvirtinęs, kad teisinis pagrindas, pasirinktas priimant kitus Sąjungos aktus, kurie kartais turi panašių požymių arba yra glaudžiai susiję su aptariamu aktu, neturi reikšmės pasirenkant šio akto teisinio

[47] Žr. Sprendimo *Kazachstanas* 40 punktą ir generalinės advokatės J. Kokott išvadą, pateiktą byloje *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:364, 54 ir 55 punktai).

[48] Žr. Sprendimo *Kazachstanas* 43 punktą.

pagrindą [49]. Pripažįstant, kad Sprendimas *Kazachstanas* neabejotinai reiškia precedentą, kuriuo reikia remtis nagrinėjant šią bylą, vis dėlto reikia turėti galvoje šią taisyklę analizuojant VTPS turinį ir tikslą.

46. Antra, pažymėtina, kad iš Sprendimo *Kazachstanas* matyti (žr. šios išvados 39 punktą), kad, priešingai nei, atrodo, teigia Taryba, vien aplinkybe, kad sprendimas dėl pasirašymo grindžiamas, be kita ko, ESS 37 straipsniu, Komisijai neginčijant rėmimosi tokiu materialiniu teisiniu pagrindu, negalima pateisinti Tarybos pasirinkimo grįsti Sprendimą 2020/246 šiuo straipsniu. Tas pats pasakytina ir dėl aplinkybės, kad Tarybos sprendimas, kuriuo ji suteikė įgaliojimus Komisijai ir vyriausiajai įgaliotinei pradėti derybas dėl VTPS, taip pat buvo pagrįstas ESS 37 straipsniu.

47. Tai patikslinus reikia pažymėti, kad VTPS yra pagrindų susitarimas, kuriuo siekiama „plačiai bendradarbiauti įvairiose abipusiškai svarbiose srityse, įskaitant teisingumo, laisvės ir saugumo sritį“ [50]. Išnagrinėjus preambulę matyti šalių noras stiprinti anksčiau užmegztus ryšius ir skatinti glaudesnį ir intensyvesnį bendradarbiavimą, pagrįstą lygiateise partneryste (VTPS preambulės pirma pastraipa), taip pat dar labiau skatinti Armėnijos Respublikos politinį, socialinį, ekonominį ir institucinį vystymąsi, labiau stiprinant pagarbą demokratijos principams ir žmogaus teisėms (trečia ir penkta pastraipos). Preambulėje išryškėja dvi pagrindinės temos. Pirma, patvirtinamas šalių noras reguliariai palaikyti politinį dialogą abipusiškai svarbiais dvišaliais klausimais, taip pat įsipareigojimas stiprinti tarptautinę taiką ir saugumą, kovoti su masinio naikinimo ginklų (toliau – MNG) platinimu, kovoti su korupcija ir imtis jos prevencijos, aktyviau bendradarbiauti kovojant su organizuotu nusikalstamumu, plačiau bendradarbiauti migracijos, prieglobsčio ir sienų valdymo srityse ir ateityje pradėti dialogą dėl vizų (be kita ko, preambulės trečia–penkta, septinta, aštunta, dešimta, dvylikta ir keturiolikta pastraipos). Antra, patvirtinamas šalių pasiryžimas stiprinti ekonominį bendradarbiavimą, įskaitant su prekyba susijusiose srityse, ateityje plėtojant ryšius prekybos ir investicijų srityse, kartu laikantis tvaraus vystymosi principų bei užtikrinant aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą. Šalys taip pat įsipareigoja bendradarbiauti kitose abipusiškai svarbiose socialinės ir ekonominės veiklos srityse, kaip antai mokslo ir technologijų, švietimo ir kultūros, jaunimo reikalų ir sporto srityse (be kita ko, preambulės penkiolika–devyniolikta, dvidešimt trečia ir dvidešimt ketvirta pastraipos).

48. Iš 386 straipsnių sudarytas VTPS yra suskirstytas į aštuonias antraštines dalis, susijusias atitinkamai su šio susitarimo tikslais ir bendraisiais principais (I antraštinė dalis, 1 ir 2 straipsniai), politiniu dialogu ir reformomis bei bendradarbiavimu BUSP srityje (II antraštinė dalis, 3–11 straipsniai), teisingumu, laisve ir saugumu (III antraštinė dalis, 12–21 straipsniai), bendradarbiavimu ekonomikos klausimais (IV antraštinė dalis, 22–35 straipsniai), bendradarbiavimo politika kitose srityse (V antraštinė dalis, 36–112 straipsniai), prekyba (VI antraštinė dalis, 113–342 straipsniai), finansine pagalba ir nuostatomis dėl kovos su sukčiavimu ir kontrolės (VII antraštinė dalis, 343–361 straipsniai) ir galiausiai – su institucinėmis, bendrosiomis ir baigiamosiomis nuostatomis (VIII antraštinė dalis, 362–386 straipsniai).

49. VTPS, kaip nurodyta jo 1 straipsnyje, siekiama stiprinti išsamią šalių politinę ir ekonominę partnerystę ir bendradarbiavimą, stiprinti politinio dialogo visose abipusiškai svarbiose srityse struktūrą, skatinant plėtoti glaudžius politinius šalių santykius, padėti stiprinti Armėnijos

[49] Žr., be kita ko, 2006 m. sausio 10 d. Sprendimą *Komisija / Taryba (Roterdamo konvencija)* (C-94/03, EU:C:2006:2, 50 punktas) ir 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimą Jungtinė *Karalystė / Taryba (Socialinės apsaugos sistemų taikymas ir Turkijai)* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 36 punktas). Generalinė advokatė J. Kokott savo išvadoje, pateiktoje byloje *Komisija / Taryba (Susitarimas su Kazachstanu)* (C-244/17, EU:C:2018:364, 53 punktas), patikslino, kad tai taikytina ir sprendimui dėl susitarimo, kuriam įgyvendinti buvo priimtas atitinkamas sprendimas, pasirašymo.

[50] Žr. VTPS preambulės penktą pastraipą.

demokratiją bei politinį, ekonominį ir institucinį stabilumą, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis skatinti, palaikyti ir stiprinti taiką ir stabilumą, stiprinti bendradarbiavimą laisvės, saugumo ir teisingumo srityse, didinti judumą ir stiprinti tautų tarpusavio ryšius, remti Armėnijos pastangas plėtoti savo ekonominį potencialą tarptautinio bendradarbiavimo priemonėmis, aktyviau bendradarbiauti prekybos srityje ir sudaryti vis glaudesnio bendradarbiavimo kitose abipusiškai svarbiose srityse sąlygas. VTPS 2 straipsnyje išdėstyti bendrieji principai, kurių šalys įsipareigoja laikytis, t. y. demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių, rinkos ekonomikos, tvaraus vystymosi, regioninio bendradarbiavimo ir veiksmingo daugiašališkumo principai. Šalys taip pat įsipareigoja kovoti su korupcija ir įvairių formų tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu, terorizmu ir MNG platinimu, siekdamos prisidėti prie regioninės taikos ir stabilumo.

50. Taryba iš esmės laikosi nuomonės, kad VTPS siekiama tikslų, kurie priskirtini BUSP ir kurie nėra nei antraeiliai, nei papildomi kitų šiuo susitarimu siekiamų tikslų atžvilgiu. VTPS II antraštinėje dalyje yra nuostatų, kurių negali apimti vystomojo bendradarbiavimo politikos ar bendros prekybos politikos strategija. Komisija, sutikdama, jog VTPS turi sąsajų su BUSP, savo ruožtu mano, kad šios sąsajos nėra pakankamai reikšmingos, kad būtų galima pateisinti materialinį teisinį pagrindą, priskiriamą BUSP.

51. VTPS II antraštinėje dalyje „Politinis dialogas ir reformos, bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje“ yra devyni straipsniai. VTPS 3 straipsnyje išvardijami politinio dialogo, kurį šalys įsipareigoja toliau plėtoti ir stiprinti visose abipusiškai svarbiose srityse, įskaitant užsienio politikos ir saugumo klausimus bei vidaus reformas, tikslai. Šie tikslai apima politinės partnerystės stiprinimą (3 straipsnio b punktas), tarptautinės taikos, stabilumo ir saugumo skatinimą (3 straipsnio c punktas), bendradarbiavimo krizių valdymo srityje stiprinimą (3 straipsnio d punktas), bendradarbiavimo kovojant su MNG platinimu stiprinimą (3 straipsnio e punktas), pagarbos demokratijos, teisinės valstybės principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms stiprinimą (3 straipsnio g punktas), bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje stiprinimą (3 straipsnio h punktas) ir gerų kaimyninių santykių plėtojimą (3 straipsnio k punktas). VTPS 4 straipsnis skirtas vidaus reformoms, kurias siekdamos įvykdyti šalys įsipareigoja bendradarbiauti didindamos, be kita ko, demokratinių institucijų stabilumą ir veiksmingumą, teismų nepriklausomumą ir veiksmingumą, taip pat toliau vykdydamos viešojo administravimo reformą ir stiprindamos kovą su korupcija. VTPS 5 straipsnis skirtas būtent užsienio ir saugumo politikai. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „šalys aktyviau plėtoja dialogą ir bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką, pripažindamos Armėnijos Respublikos dalyvavimo tarptautinėse organizacijose ir bendradarbiavimo veikloje ir su tuo susijusių prievolių laikymosi svarbą, ir visų pirma sprendžia konfliktų prevencijos ir krizių valdymo, rizikos mažinimo, kibernetinio saugumo, saugumo sektoriaus reformos, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatinimo, kontrolės bei eksporto kontrolės klausimus“. Patikslinama, kad „bendradarbiavimas grindžiamas bendromis vertybėmis ir abipusiškais interesais ir siekiama bendradarbiauti kuo veiksmingiau, naudojantis dvišaliais, tarptautiniais ir regioniniais forumais, visų pirma [Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO)]“. VTPS 6 straipsnyje dar kartą patvirtinama, kad reikia persekioti asmenis, atsakingus už sunkiausius tarptautinio masto nusikaltimus, taip pat Tarptautinio baudžiamojo teismo lygmeniu, ir būtina bendradarbiauti šių nusikaltimų prevencijos srityje. VTPS 7 straipsnis skirtas konfliktų prevencijai ir krizių valdymui, „visų pirma atsižvelg[iant] į Armėnijos Respublikos galimybę kiekvienu konkrečiu atveju dalyvauti [Sąjungos] vadovaujamose civilinio ir karinio krizių valdymo operacijose, taip pat atitinkamose pratybose ir mokymuose“. VTPS 8 straipsnyje nustatyta, kad „šalys intensyviau dės bendras pastangas gerinti sąlygas glaudesniam regioniniam bendradarbiavimui, skatindamos atviras sienas ir tarpvalstybinį judėjimą, gerus kaimyninius santykius ir demokratijos vystymąsi, taip prisidėdamos prie

stabilumo ir saugumo, be to, jos sieks taikaus konfliktų sprendimo“. Galiausiai VTPS 9–11 straipsniai skirti atitinkamai MNG ir jų siuntimo į taikinį priemonių neplatinimui, kovai su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais bei kovai su terorizmu.

52. Šalys sutaria, kad nėra abejonių, jog VTPS turi tam tikrų sąsajų su BUSP. Taigi, be aiškių nuorodų į šią politiką, pateikiamų VTPS preambulėje ir 1–3 straipsniuose, šio susitarimo 5 ir 7–11 straipsniai, kaip matyti iš to, kas išdėstyta pirmesniame punkte, visi gali būti siejami su BUSP [51].

53. Vis dėlto pirmiausia iš Sprendimo *Kazachstanas* išplaukia, jog aplinkybės, kad pagrindų susitarimo preambulėje ir nurodant jo tikslus pateikiamos sąsajos su BUSP, ir to, kad kai kurios jo nuostatos – net jeigu joms susitarimo pradinėje dalyje yra skirta atskira antraštinė dalis – gali būti susijusios su šia Sąjungos politika, gali nepakakti, kad būtų galima manyti, jog bet kurio akto, kuris priimtas siekiant jį įgyvendinti ir kuris yra universalaus pobūdžio, materialinis teisinis pagrindas būtinai turi apimti ESS 37 straipsnį. Toks papildymas, Teisingumo Teismo teigimu, pateisinamas tik tuo atveju, jei minėtos nuostatos yra tokios svarbios, kad galima manyti, jog jos yra atskira atitinkamo susitarimo sudedamoji dalis ir nėra papildomos, palyginti su kitomis šio susitarimo sudedamosiomis dalimis [52].

54. Tam, kad Sprendime *Kazachstanas* padarytų išvadą, kad su šia šalimi sudarytame partnerystės susitarime esančių nuostatų atveju taip nėra, Teisingumo Teismas ne vadovavosi dviejų dalių kriterijumi, taikytu Sprendime *Filipinai*, primintu šios išvados 32 punkte, o taikė dvigubą „kiekybinį“ ir „kokybinį“ kriterijų, nurodytą šios išvados 37 punkte.

55. Dėl priežasčių, kurias nurodysiu toliau, manau, kad, nesvarbu, kokie kriterijai būtų taikomi, VTPS sistemoje BUSP nėra sudedamoji dalis, kuri taip skirtųsi nuo kitų jo sudedamųjų dalių, kad būtų galima pateisinti ESS 37 straipsnio įtraukimą į universalaus pobūdžio aktų, priimtų jam įgyvendinti, materialinį teisinį pagrindą.

56. Pirma, dėl kriterijaus, kurį Teisingumo Teismas taikė Sprendime *Filipinai*, primintina, kad pirma šio kriterijaus dalis skirta nustatyti, ar susitarimo nuostatos, kurios gali būti susietos su kitomis Sąjungos politikos kryptimis nei ta, kuri laikoma svarbiausia, gali būti taip pat priskirtos šiai svarbiausiai krypčiai, ar jos peržengia jos ribas.

57. Šiuo klausimu pažymėtina, kad vystomasis bendradarbiavimas, kuris neginčijamai yra viena iš VTPS sudedamųjų dalių, yra daugialypio pobūdžio. Jis neapsiriboja priemonėmis, kuriomis tiesiogiai siekiama panaikinti skurdą – SESV 208 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje tai nurodyta kaip šios politikos pagrindinis tikslas, – juo siekiama ir ESS 21 straipsnio 2 dalyje numatytų tikslų [53], į kuriuos aiškiai daroma nuoroda SESV 208 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje. Be to, SESV 209 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Sąjunga gali sudaryti bet kokius susitarimus, padedančius siekti ESS 21 straipsnyje ir SESV 208 straipsnyje nurodytų tikslų, tuo pabrėžiant Sąjungos išorės veiksmais siekiamų bendrųjų tikslų ir konkrečių vystomojo bendradarbiavimo tikslų tarpusavio sąsajas.

[51] Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimo *Kazachstanas* 42 punktą.

[52] Žr. Sprendimo *Kazachstanas* 46 punktą.

[53] Žr. Sprendimą *Filipinai* (37 punktas).

58. Iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo suformuotoje jurisprudencijoje, kuri lieka reikšminga atsižvelgiant, be kita ko, į SESV 208 straipsnio išaiškinimą, pateiktą Sprendime *Filipinai*[54], Teisingumo Teismas pripažino, kad vystomojo bendradarbiavimo tikslai yra įvairūs ir juo siekiama net tik tvarios ekonominės ir socialinės atitinkamų trečiųjų šalių raidos, jų sklandžios ir laipsniškos integracijos į pasaulio ekonomiką bei kovos su skurdu, bet ir demokratijos bei teisinės valstybės plėtojimo ir pagarbos žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms[55]. Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad kova su šaulių ir lengvųjų ginklų platinimu gali būti laikoma padedančia siekti vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslų[56].

59. Tokia plati vystomojo bendradarbiavimo tikslų samprata atspindi Sąjungos viziją šioje srityje, išdėstytą Naujajame Europos konsensuse dėl vystymosi, pasirašytame 2017 m. birželio 7 d.[57] (toliau – Konsensusas), kuris yra „ES vystymosi politikos kertinis akmuo“[58], o šią politiką apima 2015 m. rugsėjo mėn. Jungtinių Tautų priimta Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m[59]. Konsensuse pažymima, kad vystymosi politika taip pat prisidedama, be kita ko, prie „demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių rėmimo, taikos išsaugojimo ir kelio konfliktams užkirtimo, aplinkos kokybės gerinimo ir pasaulio gamtos ištekių tausojančio valdymo, pagalbos tautoms, šalims ir regionams, susidūrusiems su gaivalinėmis nelaimėmis arba žmogaus sukeltomis katastrofomis, ir tarptautinės sistemos, grindžiamos tvirtesniu daugiašaliu bendradarbiavimu ir tinkamu pasauliniu valdymu, rėmimo“[60]. Be to, Konsensuso 14 punkte nurodyta, kad „politinis dialogas yra svarbi priemonė vystymosi principų įgyvendinimui paspartinti, jam taip pat būdingas prevencinis aspektas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų išsaugotos ES vertybės“, ir kad „šis dialogas bus vedamas su šalių partnerių Vyriausybėmis <…> ir taps svarbia veiksmų platforma, kurioje bus skatinamas bendras supratimas, bus reguliariai peržiūrima pažanga ir nustatomos atitinkamos paramos priemonės“.

60. Galiausiai pabrėžtina, kad būtent laikantis vystomojo bendradarbiavimo, taip pat ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, numatytų SESV 212 straipsnyje, strategijos buvo priimtos paramos Sąjungos išorės veiksmams priemonės 2014–2020 m. laikotarpiu, be kita ko, žmogaus teisių srityje[61] ir reagavimo į krizes, konfliktų prevencijos ir taikos kūrimo šalyse, kurios yra partnerės, srityse[62]. Tokiu pačiu pagrindu bus priimta kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė, susijusi su kita daugiamete (2021–2027 m.) finansine programa[63], kurios kompromisinis tekstas buvo patvirtintas 2021 m. kovo 13 d.[64] ir kuri taip pat apima Sąjungos veiksmus reagavimo į krizes, konfliktų prevencijos, taikos kūrimo ir kovos su pasaulinėmis ir tarpregioninėmis grėsmėmis srityse.

[54] Ten pat.

[55] Žr. 2007 m. spalio 23 d. Sprendimą *Parlamentas / Komisija* (C-403/05, EU:C:2007:624, 56 punktas) ir 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-91/05, EU:C:2008:288, 65 punktas).

[56] Žr. 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-91/05, EU:C:2008:288, 68–70 ir 98–99 punktai).

[57] Naujasis Europos konsensusas dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“, Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendras pareiškimas, 2017 m. birželio 8 d. Dėl šios rūšies dokumentų reikšmės siekiant nustatyti sritį, kuriai priskiriamas tarptautinis susitarimas, žr., be kita ko, Sprendimą *Filipinai* (42 punktas).

[58] Žr. Konsensuso 10 punktą.

[59] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimta 2015 m. rugsėjo 25 d.

[60] Žr. Konsensuso 11 punktą.

[61] 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 235/2014, kuriuo nustatoma demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonė (OL L 77, 2014, p. 85).

[62] Žr. 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (OL L 77, 2014, p. 1).

[63] Žr. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (COM(2018) 460 *final*), iš dalies pakeistą (COM(2020) 459 *final*) kilus krizei, susijusiai su COVID-19 pandemija.

[64] Žr. pranešimą spaudai, pateikiamą internete adresu https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/03/17/neighbourhood-development-and-international-cooperation-instrument-global-europe-eu-ambassadors-greenlight-final-compromise-text-with-a-view-to-an-agreement-with-the-ep/.

61. Tačiau Teisingumo Teismas nusprendė, kad priemonė, nors ja ir prisidedama siekiant vystomojo bendradarbiavimo tikslų, nepriskiriama tokio bendradarbiavimo sričiai, jeigu jos pagrindinis tikslas yra kitos politikos krypties, pavyzdžiui, BUSP, įgyvendinimas [65].

62. Mano manymu, nagrinėjamu atveju taip nėra. Iš tikrųjų VTPS – tai visų pirma priemonė, kuria siekiama stiprinti šalių ekonominį ir prekybos bendradarbiavimą skatinant tvarų vystymąsi [66], į ekonomikos sritį įtraukiant su aplinkos apsauga [67], socialiniais klausimais, pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms [68] bei žmonių sveikata [69] susijusius uždavinius. Be nuostatų dėl prekybos, išdėstytų VI antraštinėje dalyje, VTPS apima labai daug bendradarbiavimo sričių, susijusių su įvairiausiais socialiniais ir ekonominiais sektoriais, kaip antai energetiką (V antraštinės dalies 2 skyrius), aplinkos ir klimato politiką (V antraštinės dalies 3 ir 4 skyriai), pramonės politiką (V antraštinės dalies 5 skyrius), bendradarbiavimą finansinių paslaugų srityje (V antraštinės dalies 7 skyrius), turizmą (V antraštinės dalies 9 skyrius), žemės ūkį ir žuvininkystę (V antraštinės dalies 10 ir 11 skyriai), mokslinius tyrimus (V antraštinės dalies 14 skyrius), socialinę politiką (V antraštinės dalies 15 skyrius), švietimą ir kultūrą (V antraštinės dalies 17 ir 18 skyriai), sportą (V antraštinės dalies 20 skyrius) ir civilinę saugą (V antraštinės dalies 23 skyrius).

63. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad visos VTPS II antraštinės dalies nuostatos gali būti priskirtos ir prie vystomojo bendradarbiavimo, kuris yra viena iš šio susitarimo sudedamųjų dalių, taigi jos nelemia būtinybės pagrįsti sprendimo, kuriuo nustatoma Sąjungos pozicija, taip pat šiuo susitarimu įkurtų institucijų veiklos tvarka, ir ESS 37 straipsniu, kaip papildomu materialiniu teisiniu pagrindu. Mano manymu, šios išvados negalima paneigti išnagrinėjus VTPS, atsižvelgiant į jo kontekstą. Iš tikrųjų, viena vertus, kalbant apie partnerystės susitarimą, kaip antai VTPS, aplinkybėms, kuriomis vyko derybos ir buvo sudarytas susitarimas, kaip vertinimo elementui siekiant nustatyti tinkamą teisinį pagrindą, sunkiai gali tekti svarbus ir juo labiau – lemiamas vaidmuo. Kita vertus, nagrinėjamu atveju VTPS preambulės vienuoliktoje pastraipoje pateikiamos nuorodos į Kalnų Karabacho konfliktą nepakanka tam, kad VTPS sudarymą būtų galima priskirti BUSP būdingam kontekstui.

64. Todėl reikia pereiti prie Sprendime *Filipinai* Teisingumo Teismo taikyto dvigubo kriterijaus antros dalies, pagal kurią nagrinėjamu atveju reikia patikrinti, ar iš VTPS nuostatų, kurios gali būti susietos su BUSP, nekyla tokie svarbūs įsipareigojimai, kad jos atitinka kitokius tikslus nei tie, kurie susiję su kitomis susitarimo sudedamosiomis dalimis ir ypač su vystomuoju bendradarbiavimu.

65. Mano manymu, perskaičius VTPS II antraštinės dalies nuostatas aiškiai matyti, kad jos yra deklaratyvaus pobūdžio ir kad jose nenustatyta konkreti bendradarbiavimo įgyvendinimo užsienio politikos ir saugumo srityje tvarka, taip pat šalims nenustatytos konkrečios pozityvios pareigos, reiškiančios daugiau nei paprastą bendrą įsipareigojimą bendradarbiauti.

66. Tai taikytina ir politinio dialogo tikslų išvardijimui šio susitarimo 3 straipsnio 2 dalyje, kuria iš esmės remiasi Taryba. Iš tikrųjų, viena vertus, iš šio straipsnio 1 dalies matyti, kad dialogas, kurį šalys siekia sustiprinti, yra susijęs su visomis abipusiškai svarbiomis sritimis, kurias apima šis

[65] Šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-91/05, EU:C:2008:288, 71 ir 72 punktai). Taip pat (tik dėl teisinių pagrindų, kurie visi grindžiami ES sutartimi kolizijos) žr. Sprendimą *Filipinai* (44 punktas).

[66] VTPS preambulės aštuoniolikta ir dvidešimt trečia pastraipos.

[67] VTPS preambulės devyniolikta ir dvidešimt trečia pastraipos, taip pat V antraštinės dalies 3 ir 4 skyriai.

[68] VTPS preambulės trečia ir šešta pastraipos.

[69] VTPS preambulės dvidešimt devinta pastraipa ir V antraštinės dalies 16 skyrius.

susitarimas. Tai dera su Konsensuse, prie kurio prisijungė ir Taryba, išreikšta pozicija, priminta šios išvados 59 punkte, pagal kurią politinis dialogas yra priemonė, taip pat prisidedanti siekiant vystomojo bendradarbiavimo tikslų. Kita vertus, išvardijus šio dialogo tikslus VTPS II antraštinės dalies nuostatose, galinčiose labiau sietis su BUSP, nėra nurodytos konkrečios priemonės, kuriomis būtų siekiama šių tikslų ir kurios būtų priskirtinos šiai politikai.

67. Šio susitarimo 5 straipsnyje tik performuluojami 3 straipsnio 2 dalies b, c, e, f, h ir i punktai, ypač pabrėžiant siekį tęsti šalių bendradarbiavimą naudojantis tarptautiniais forumais, kaip antai Jungtinėmis Tautomis ir ESBO. Tas pats pasakytina apie šio susitarimo 8 straipsnį, skirtą regioniniam stabilumui ir taikiam konfliktų sprendimui, kuriame tik pakartojami tikslai, nurodyti šio susitarimo 3 straipsnio 2 dalies i, j ir k punktuose, ir šalims primenami principai, įtvirtinti Jungtinių Tautų Chartijoje, Helsinkio baigiamajame akte ir kituose reikšminguose daugiašaliuose dokumentuose. Taip pat yra ir VTPS 9 straipsnyje, skirtame MNG, kuriame iš esmės šalims tik primenami jų tarptautiniai įsipareigojimai (1 dalis) ir jos raginamos prisiimti kitus tokius įsipareigojimus (2 dalies a punktas). Dėl VTPS 9 straipsnio 2 dalies b punkto, skirto veiksmingos nacionalinės eksporto, susijusio su MNG, kontrolės sistemos „tolesniam plėtojimui“, pažymėtina, kad kalbama apie pareigą, kuri ne tik suformuluota labai bendrai ir žvelgiant į ateitį, bet ir apima tarptautiniu lygmeniu jau prisiimtus įsipareigojimus[70]. Galiausiai tas pats pasakytina ir dėl VTPS 10 straipsnio, skirto šaulių ir lengviesiems ginklams[71], bei 11 straipsnio, skirto kovai su terorizmu.

68. Dėl VTPS 7 straipsnio, kuriuo iš esmės remiasi Prancūzijos Respublika ir kuriame numatytas galimas Armėnijos Respublikos dalyvavimas „ES vadovaujamose civilinio ir karinio krizių valdymo operacijose, taip pat atitinkamose pratybose ir mokymuose“, pažymėtina, viena vertus, kad apie šį dalyvavimą kalbama tik kaip apie „perspektyvą“, į kurią turi būti nukreiptas praktinis šalių bendradarbiavimas konfliktų prevencijos ir krizių valdymo srityje, ir jis vertinamas tik kaip „galimybė“ ir, kita vertus, kad dėl dalyvavimo pratybose ir mokymuose, susijusiuose su [Sąjungos] vadovaujamomis krizių valdymo operacijomis, prireikus gali būti sprendžiama tik „kiekvienu konkrečiu atveju“. Tai reiškia, kad, kaip ir kitose VTPS II antraštinės dalies nuostatose, minėtame straipsnyje nenustatyta jokia konkreti pareiga ir jis neturi būti iš karto ir veiksmingai taikomas.

69. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, atsižvelgiant į Sprendime *Filipinai* Teisingumo Teismo nustatytą kriterijų, priimant sprendimą, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi VTPS įsteigtoje Partnerystės taryboje, taip pat šiuo susitarimu įkurtų institucijų veiklos tvarka, nebuvo būtina šio akto teisinį pagrindą papildyti ESS 37 straipsniu.

70. Jei būtų taikomas, antra, Sprendime *Kazachstanas* Teisingumo Teismo nustatytas kriterijus, rezultatas, mano manymu, būtų toks pats. Iš tikrųjų reikia konstatuoti, viena vertus, kad VTPS nuostatos, priskirtinos prie bendros prekybos politikos ir vystomojo bendradarbiavimo politikos, sudaro didžiąją šio susitarimo 386 straipsnių dalį. Kita vertus, VTPS nuostatų, turinčių sąsają su BUSP ir paminėtų šios išvados 51 punkte, palyginti su visomis šio susitarimo nuostatomis, yra nedaug, be to, jose, kaip matyti iš šios išvados 64–67 punktuose pateikiamų argumentų, apsiribojama susitariančiųjų šalių pareiškimais dėl tikslų, kurių turi būti siekiama jų bendradarbiavimu, ir temų, su kuriomis jis turi būti susijęs, nenustatant konkrečios šio bendradarbiavimo įgyvendinimo tvarkos. Apskritai ir, kaip minėta šios išvados 45 punkte,

[70] Žr., be kita ko, 2004 m. balandžio 28 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1504 (2004) ir Armėnijos parengtą šios rezoliucijos įgyvendinimo veiksmų planą, pateikiamą internete adresu https://www.un.org/fr/sc/1540/national-implementation/national-implementation-plans.shtml.

[71] VTPS 10 straipsnio 4 dalis susijusi, be kita ko, su bendradarbiavimu atsižvelgiant į 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrąją poziciją 2008/944/BUSP, nustatančią bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, ir atitinkamus Armėnijos Respublikos nacionalinės teisės aktus.

kadangi šis argumentas neturi lemiamos reikšmės, kaip Komisija ir Čekijos Respublika (ir priešingai nei Taryba ir Prancūzijos Respublika), manau, kad VTPS II antraštinės dalies nuostatos nereiškia daugiau nei panašios nuostatos, išdėstytos Susitarime su Kazachstanu, ir kad jas apima daugiakryptė Sąjungos strategija vystomojo bendradarbiavimo srityje.

c) Išvada dėl pirmojo ieškinio pagrindo

71. Remiantis tuo, kas išdėstyta, mano manymu, pirmajam ieškinio pagrindui reikia pritarti.

B. Dėl antrojo ieškinio pagrindo

72. Antruoju ieškinio pagrindu Komisija teigia, kad Tarybą nepagrįstai padalijo vieną teisės aktą į atskiras dalis, siekdama dirbtinai sukurti aktus, turinčius skirtingus svorio centrus, ir manipuliuoti taikomomis balsavimo taisyklėmis. Taip elgdamasi Taryba, pirma, nepaisė Teisingumo Teismo jurisprudencijos, primintos šios išvados 25 punkte, antra, pažeidė Komisijos prerogatyvas, turimas pagal ESS 17 straipsnio 2 dalį, iškraipiusi pakeistą pasiūlymą, kuriame buvo numatyta priimti tik vieną teisės aktą, trečia, be reikalo apsunkino sprendimų priėmimo procedūrą ir, ketvirta, neįvykdė institucijų lojalaus tarpusavio bendradarbiavimo pareigos, nustatytos ESS 13 straipsnio 1 dalyje[72]. Savo ieškinyje Komisija patikslina, jog antrąjį ieškinio pagrindą reikia suprasti taip, kad juo paprasčiausiai pateikiami papildomi argumentai, leidžiantys pripažinti ginčijamus sprendimus neteisėtais, nes, jos nuomone, vien pirmojo ieškinio pagrindo pakanka tam, kad ieškinys būtų patenkintas. Tačiau savo dublike Komisija teigia, kad net jei pirmasis ieškinio pagrindas būtų atmestas, antrasis pagrindas išlieka visiškai savarankiškas, nes Tarybos sprendimas priimti du atskirus sprendimus vietoj vieno, grindžiamo, be kita ko, ESS 37 straipsniu, vis dėlto yra neteisėtas.

73. Kaip ir Komisija, esu tos nuomonės, kad, jei vien pirmasis ieškinio pagrindas pripažįstamas pagrįstu, tai turi lemti abiejų ginčijamų sprendimų panaikinimą; pirmojo – dėl to, kad į jo taikymo sritį dėl jo preambulės dešimtoje pastraipoje nurodytų priežasčių neįtraukiama VTPS II antraštinė dalis, antrojo – dėl to, kad jo teisiniu pagrindu pasirinktas ESS 37 straipsnis. Tai reiškia, kad, jei, kaip siūlau, Teisingumo Teismas pripažintų pirmąjį ieškinio pagrindą pagrįstu, jam nebereikėtų nagrinėti antrojo pagrindo. Tačiau, jei Teisingumo Teismas nuspręstų nagrinėti šį pagrindą, jis, mano manymu, turėtų pripažinti jį pagrįstu. Iš tikrųjų priimdama du atskirus, bet tarpusavyje susijusius sprendimus, iš kurių antrasis grindžiamas netinkamu teisiniu pagrindu, pagal kurį turi būti taikoma kita balsavimo taisyklė nei ta, kuri numatyta dėl pirmojo priėmimo, Taryba bandė apeiti taisykles, taikomas pasirenkant Sąjungos akto teisinį pagrindą[73].

74. Taigi tik papildomai ir tam atvejui, jei Teisingumo Teismas atmestų pirmąjį ieškinio pagrindą ir laikytųsi nuomonės, kad antrasis pagrindas išlaiko savo savarankiškumą, toliau glaustai išdėstysiu argumentus.

[72] Pažymėtina, kad, nepaisant kitokių aplinkybių, panašus klausimas kilo vykstant Nuomonės pateikimo procedūrai 1/19, kurioje generalinis advokatas H. Hogan 2021 m. kovo 11 d. pateikė išvadą (EU:C:2021:198, 167–194 punktai) dėl teisės akto, suteikiančio teisę pasirašyti Stambulo konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo, padalijimo į du atskirus sprendimus.

[73] Vis dėlto patikslintina, kad ne pats padalijimas į du atskirus sprendimus lemia Teisingumo Teismo jurisprudencijos, susijusios su teisinio pagrindo pasirinkimu, apėjimą, o šis padalijimas kartu su netinkamo vieno iš šių sprendimų teisinio pagrindo nustatymu.

75. Neginčijama, kad pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi priimant VTPS įkurtų organų darbo tvarkos taisykles, yra viena. Taip pat neginčijama, kad ir ši tvarka yra viena. Be to, aišku, kad ginčijamų sprendimų turinys iš esmės yra vienodas, nors skiriasi taikymo sritis, ir juose daroma nuoroda į tą patį Partnerytės tarybos parengtą dokumentą [74]. Šiomis aplinkybėmis priežastys, paskatinusios Tarybą priimti du atskirus sprendimus, lieka neaiškios, jei tai nėra bandymas dėl antrojo iš šių sprendimų pateisinti rėmimąsi ES sutarties 37 straipsniu, kaip teisiniu pagrindu.

76. Tokiomis aplinkybėmis tuo atveju, jei Teisingumo Teismas manytų, kad turėjo būti nurodytas toks akto, kuriuo nustatoma viena pozicija ir kurį turi priimti Taryba, papildomas teisinis pagrindas, Komisija, mano nuomone, neįrodytų, kad Tarybos pasirinkimas padalyti aktą į du aktus yra neteisėtas. Tiesa, priimant vieną aktą būtų buvę galima išvengti sprendimų priėmimo procedūros apsunkinimo. Tačiau tokiu atveju nebūtų galima Tarybos kaltinti tuo, kad ji apėjo teisinio pagrindo nustatymo taisykles arba taikytinas balsavimo taisykles. Taip pat kaip ir Čekijos Respublika, abejoju, kad tokiomis aplinkybėmis būtų galima kaltinti Tarybą neįvykdžius lojalaus bendradarbiavimo pareigos arba pažeidus iniciatyvos teisę, kuri pagal ESS 17 straipsnio 2 dalį tenka Komisijai [75]. Iš tikrųjų Komisijos teiginys dėl „iškraipymo“ neatrodo pagrįstas, jei pakeistu pasiūlymu siekiamas tikslas – leisti nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Partnerystės taryboje dėl darbo tvarkos taisyklių priėmimo, yra pasiektas ir šios pozicijos turinys nustatytas, išskyrus kelis nedidelius pakeitimus, atitinkančius tai, kas buvo pasiūlyta [76]. Tiesa, būtų galima teigti, jog, kadangi pakeistame pasiūlyme buvo numatyta priimti tik vieną sprendimą, Sprendimas 2020/246 buvo priimtas be jokio Komisijos pasiūlymo, pažeidžiant ESS 17 straipsnio 2 dalį, siejamą su SESV 218 straipsnio 9 dalimi. Vis dėlto manau, kad toks argumentas pernelyg formalus, bet jau šios bylos aplinkybėmis, kai Sprendimo 2020/245 ir Sprendimo 2020/246 turinys iš esmės yra toks pats [77].

C. Dėl ginčijamų sprendimų padarinių palikimo galioti

77. Komisija ir Taryba, taip pat į bylą įstojusios valstybės tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismo nuspręstų panaikinti ginčijamus sprendimus, prašo palikti galioti jų padarinius.

78. SESV 264 straipsnio antroje pastraipoje nustatyta, kad, jei Teisingumo Teismas mano, kad tai reikalinga, jis nurodo, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai lieka galutiniai. Ginčijamų sprendimų panaikinimas, nepaliekant galioti jų padarinių, gali trukdyti veikti pagal VTPS įsteigtiems organams, kelti abejonių dėl Sąjungos įsipareigojimų, susijusių su šių organų priimtais

[74] Tai ES ir Armėnijos Respublikos partnerystės tarybos sprendimo dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo projektas, ST 15226/19, pateikiamas internete adresu http://register.consilium.europa.eu.

[75] ESS 17 straipsnio 2 dalies pabaigoje nurodyta, kad įstatymo galios neturintys aktai priimami remiantis Komisijos pasiūlymu, kai tai numato Sutartys. SESV 218 straipsnio 9 dalyje įtvirtinta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi susitarimu įsteigtame organe, remdamasi Komisijos (arba vyriausiojo įgaliotinio) pasiūlymu.

[76] Primintina, kad Teisingumo Teismas dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų jau yra patikslinęs, kad „kai Parlamento ir Tarybos numatytu pakeitimu iškreipiamas teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymas taip, kad tai sudaro kliūčių juo siekiamiems tikslams įgyvendinti ir todėl toks pasiūlymas netenka pagrindo, Komisija turi teisę jį atsiimti“ (žr. 2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Taryba / Komisija*, C-409/13, EU:C:2015:217, 83 punktą).

[77] Daugių daugiausia, remiantis tokiais pat formaliais argumentais, būtų galima laikyti požiūrio, kad Taryba pažeidė SESV 293 straipsnio 1 dalį, nes Sprendimas 2020/245, nors pagal jo taikymo sritį ir nukrypstama nuo pakeisto pasiūlymo, buvo priimtas kvalifikuota balsų dauguma, o ne vieningai.

teisės aktais, taip pat trukdyti veiksmingai įgyvendinti šį susitarimą [78], todėl esu tos nuomonės, kad tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų panaikinti ginčijamus sprendimus, reikėtų palikti galioti jų padarinius.

D. Dėl bylinėjimosi išlaidų

79. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi siūlau tenkinti ieškinį ir kadangi Komisija reikalavo priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas, mano manymu, reikia iš pastarosios priteisti bylinėjimosi išlaidas. Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi, reikia nurodyti Prancūzijos Respublikai ir Čekijos Respublikai padengti savo pačių bylinėjimosi išlaidas.

VI. Išvada

80. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

1. Panaikinti 2020 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimą (ES) 2020/245 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo šio susitarimo taikymui, išskyrus II antraštinę dalį, ir 2020 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimą (ES) 2020/246 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje dėl Partnerystės tarybos, Partnerystės komiteto, pakomitečių ir kitų Partnerystės tarybos įsteigtų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo ir pakomitečių sąrašo sudarymo šio susitarimo II antraštinės dalies taikymui.

2. Palikti galioti sprendimų 2020/245 ir 2020/246 padarinius.

3. Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

4. Nurodyti Prancūzijos Respublikai ir Čekijos Respublikai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

[78] Pagal analogiją žr. Sprendimą *Kazachstanas* (51 punktas).Jei neklystu, darbo tvarkos taisyklės, su kuriomis susiję ginčijami sprendimai, per tą laiko buvo priimtos, žr. https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-4555-2020-INIT/en/pdf.